

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de M
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
Sibiu

Str. Șaguna 8

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Moarte și viață

I. In fața morții

Moartea! Stranie și neînțeleasă prezență. Absurdă negație a vieții, a vieții care gâlgăie în fibrele pământului, a vieții care se sbuciumă sub tâmpla de azur a omenirii. Câți își acordă răgazul, în vâltoarea vieții, să se mai gândească la moarte? Acel înfiorător «memento mori» s'a pierdut de mult, ca o amintire, prin hru-bele istoriei: omenirea vrea să trăiască, să guste viața în toată splendoarea ei, fără să planeze peste peisagiul înflorit al ei umbra permanentă a tristeților morții. E adevărat: ea va veni cândva, căci e o regretabilă fatalitate a existenței umane, dar până atunci să fim robi ai vieții, să-i sorbim toate frumusețile și toate deșertăciunile, să golim paharul până în fund. Da: să-și usuce vlaga din trup cu neconținută amintire a morții, des-nădăjduții vieții, cei ce nu-și mai găsesc nici un rost în lume, umbrele pământului. Dar cei în cari credința încă nu s'a stins, ce ar avea de împărțit cu moartea? O! e atât de tulburător să te gândești sau să vorbești de prezența ei. Ea stinge toate bucuriile, desvăluie amărăciunea tuturor deșertăciunilor, transformă viața într'un cimitir de regrete, o îmbracă în haina cernită a austerității. Dar viața ne întinde cupa vrăjită a plăcerilor terestre: să ne îmbătăm de feeriile ei. Ce interesează că după aceea vom muri?...

Și totuși moartea e mai mult decât un vis metafizic, gătit în tă-nuitele unghere ale sufletului, e mai mult, decât o fantomă care rătăcește, fără putere, la periferiile vieții: e o prezență cu sensuri adânci, o prezență neînduplecată, pe care n'o poți alunga prin nici un artificiu de calcul. Ceice cred că s'au eliberat de obsesia ei prin trăirea frenetică a vieții obișnuite, în realitate trăesc în moarte: ei nu gustă viața, ci moartea. Numai că le lipsește conștiința acestui fapt. E paradoxal, dar acesta este adevărul: pasionații vieții sunt robi ai morții, fără s'o știe. Cum? Foarte simplu: n'a fost definită viața — viața aceasta a trupului — ca o permanentă defensivă și retragere în fața morții? Moartea e legea generală a universului: anorganicul copleșește organicul. Viața e excepția care crește sub tutela acestei legi. E lumina tremurândă care se pierde în bezna nopții, lumina care pâlpăie agonizant în nesfârșirile firii. Moartea apasă asupra vieții ca o fatalitate, căreia nu îi scapă nimic. Ne naștem cu lanțurile ei apăsătoare: ce interesează dacă aceste lanțuri sunt mai largi, încât ne dau iluzia libertății sau sunt mai grele încât ne strivesc sub greutatea lor. Ele există.

În acest sens, totuși viața încă nu este moarte: trăește sub apăsarea morții, crește din mălurile ei de în-

tunec, dar ea e lumină. O licărire fără sens și fără orizont. Ea își este singurul sens, singurul orizont: sensul ei este să lupte cu moartea, să existe cât mai mult și cât mai intens posibil. Dorurile glăsuesc despre accidenta morții și despre veșnicia vieții; realitatea ne pune în fața permanenței morții și accidenta vieții. S'o trăim așa cum este și cât este, cu conștiința măreției, dar și a nimicniciei ei.

...Un popas la umbra amară a unei nimicnicii care-și este sieși scop, adecă e fără sens. Și totuși întrebările n'au încetat. Să facem un pas mai departe: a trăi viața cu ultima intensitate, viața obișnuit-omenească, este tot una cu a trăi, a fi viu? Nu. Cine nu simte deșertăciunea plăcerilor ce ne robesc, cine nu gustă în amăgirile vieții toată înfiorarea neantului? Parcă te adâncești în neființă, nu pășești spre plinătatea existenței. Fiecare plăcere este un tribut dat morții. Gustul ei, e gustul nimicului; gustul vieții, e gustul deșertăciunii. Când n'ai cu ce-ți umplea viața, trebuie s'o umpli cu ceva, ca să zici că trăești: dar celce-și umple viața cu plăceri, o umple în realitate cu neant. E o viață copleșită de nimicnicie, plină de arvuna morții. O astfel de viață este moarte: te simți gol, fără substanță, ca un copac scorburos, lipsit de măduvă. Mai de vreme sau mai târziu, e desamăgire. De aceea am zis: pasionații vieții, ceice cred că au uitat de moarte, sunt robi ai morții. Cu cât trăesc mai intens viața, cu atât se adâncesc mai mult în umbra morții.

Acestea ar părea simple jonglerii de cuvinte, bune pentru obsedanții neștiinței, dacă moartea n'ar fi devenit o realitate tragică a acestui veac. Peste sufletele noastre moartea își falfăie aripile negre de întunec și îngheț. Ea tinde să devie o mai apăsătoare permanență decât viața. Poate că până acum am trăit încadrați în micimea vieții obișnuite, ne-am angrenat în tehnica normală a trăirii, cu impresia că așa se vor scurge anii, liniștiți, domoli, fără sguduiri, în rumegușul plăcerilor burgheze. Istoria n'a fost de aceeaș părere. Ea ne pune dintr'odată în fața morții, fără menajamente: violent și implacabil. Căci, să recunoaștem, trăim sub imperiul morții: pe cărările de sânge ale pământului cad florile vieții ofilite, ca frunzele toamnei sub vijelii de crivăț. Te innăbușe regretul după comoditatea vieții de altădată? Regretele n'au nici un sens, n'au nici un preț; ele sunt pentru cei slabi, pentru cei învinși fără luptă. Moartea e o prezență: trebuie să o accepți, s'o privești în față, s'o pipăi și să te convingi că într'adevăr există. Adevărat: — pentru sclavii deșertăciunilor te-

restre, e îngrozitor — până la disperare — să simți dintr'odată, fără de veste, degetele reci ale morții pe umăr; e cutremurător, până la distrugere, ca pe cărările vieții să se întâlnească, fără voie, cu un prieten atât de neplăcut. Viața! Viața aceasta plină de sbucium și de putere, dar împodobită cu focurile de artificiu ale atător plăceri... Cum ai vrea să-i sorbi toate «bucuriile», toate amăgirile, toate «splendoriile»? Nimicurile, deșertăciunile, iluziile ne-au înălțat sufletul pipernicit și slab de statura unei vieți cât o buturugă, care merită, dacă nu dispreț, în orice caz milă. Și pe seama acestei vieți facem literatură agonizantă. Zadarnic: moartea devine cea mai răscolitoare prezență a acestor vremi. Nu mai e o problemă, ci o realitate. Și nu o realitate de care putem face abstracție, deși trăim în ea, ci o realitate vie, tulburătoare. Trebuie s'o băgăm în seamă, trebuie să-i simțim camaraderia. Viața se frământă sub ocrotirea ei de întunec, e dominată de prevestirile ei. Incontestabil: ea tinde să devină unica ipoteză valabilă a vremii. Căci cine poate fi sigur de ziua de mâine? Cine își mai făurește planuri de fericire în viitor? Rămâne însă fiecăruia libertatea alegerii: ce sens să dai morții? — Te îngrozește perspectiva aceasta, vrei să înlături amintirea ei, să îmbrățișezi cu mai multă ardoare viața? Nu te amăgi: vei muri — și vei muri cu ochii holbați de groază, cu mâinile înțeleștate pe bunurile neputincioase ale pământului, fără noimă, fără sens. N'am putut niciodată înțelege pe cei ce în fața morții sunt numai trup golit de suflet: aceștia mor în vije-liile istoriei, ca animalele la abator.

Moartea pentru ei e cea mai absurdă lege a firii. Viața lor e ca un gândac slăbănog strivit de tăvălugul vremii. Viața aceasta este moarte; iar moartea ei este disperare. E posibil? — Din adâncuri, nu știu ce tainice ecouri răspund: nu. Trebuie să existe o viață care nu e moarte și o moarte care nu-i disperare; trebuie să existe o viață care nu crește din mărul de întunec al morții, nu se încovoie sub apăsarea ei, nu se pierde în sănurile neputinței, o viață care a biruit moartea și a convertit disperarea în lumină. Spre zările acelei vieți ne călătorim dorurile: aici moartea este o tablă la încrucișare de drumuri, care indică potecile ce duc la viață și cărările care coboară spre harurile ne-ființii. E un prilej de a alege între viață-moarte viață-viață... Să zăbovim dar la încrucișarea aceasta de drumuri...

Diacon Nicolae Mladin

Nr. 6143/1941

Circulară

cătră preacucernicii protopopi și cucernicii preoți din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Intrucât o seamă de preoți nu au răspuns la ordinul nostru Circular, cu Nr. 4281 dela 27 Martie a. c., care s'a trimis fiecărui oficiu parohial, prin aceasta sunt poftiți a răspunde în decurs de 48 ore dela primirea Telegrafului Român, la acel ordin.

Sibiu, 6 Mai 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 6277—1941, Plen.

Circulară

cătră Onorații membrii clerici și mireni, ordinari și extraordinari ai adunării protopresbiterale electorale din protopopiatul Mercurea.

În temeiul delegației primite la 2 Mai a. c., cu Nr. 6277 Plen. din partea Prea Veneratului Consiliu al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu pentru efectuarea alegerii de protopop în protopopiatul Mercurea, și în înțelesul dispozițiilor paragrafilor Nr. 14, 15 și 16 din Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, prin aceasta convoc pe ziua de **Sâmbătă, 31 Mai a. c. ora 10³⁰** Consiliul protopresbiteral la ședință în locul central **Mercurea**, în localul școlii primare confesionale, pentru examinarea cererilor concursuale și pentru stabilirea listei de candidare.

Convoc totodată pe aceeaș zi, Sâmbătă 31 Mai a. c., ora 11, în acelaș local, onorata adunare protopresbiterală electorală.

Înainte de alegere în biserica ort.-rom. din Mercurea se va sluji la ora 9 a. m., sf. Liturghie, împreună cu invocarea Duhului Sfânt, la care sunt invitați să ia parte toți On. membri ai adunării protopresbiterale.

După terminarea dumezeștilor slujbe la ora 11 a. m., se va deschide ședința adunării electorale în localul școlii primare confesionale ort.-rom. din Mercurea.

Sibiu, la 9 Mai 1941.

ss. Arhim. Veniamin Nistor

comisar consistorial.

La mormântul lui Ion C. Brătianu

Jumătate de veac s'a împlinit, dela trecerea la cele veșnice, a ctitorului României moderne: **Ion C. Brătianu**. Drept închinare memoriei sale, s'a făcut, în Dumineca din 4 Mai 1941, un pios pelerinaj la sfânta biserică dela Florica, unde se află criptele lui Ion C. Brătianu și Ion I. C. Brătianu.

Cu toată vremea ploioasă, s'a adunat totuși un mare număr de pelerini în jurul mormântului, atât săteni, cât și personalități marcante ale vieții politice și culturale din țară, aducând cu toții prinos de recunoștință și omagii Celui ce a pregătit drumul României libere.

Pelerinii au mers mai întâi la bisericuța de lemn a lui Horea, transportată, în 1907 din Albac la Florica, prin răvna lui Ion I. C. Brătianu. Slujba de sfințire a bisericuții albăcane s'a săvârșit acum de P. Sf. Arhiepiscop Emilian Antal înconjurat de un sobor de preoți. Au asistat: II. PP. SS. mitropoliti Nicolae al Ardealului și Tit Simedrea al Bucovinei, precum și PP. SS. episcopi Dionisie al Argeșului și Nicolae al Orășii.

I. P. S. mitropolit Nicolae a rostit, la acest prilej, următoarele:

Prea cinstiți și iubiți credincioși, Prin rugăciunile înălțate azi către Tatăl ceresc s'a coborât în acest vechiu și venerabil locaș puterea sfințitoare a Duhului Sfânt, redându-l iarăși menirii lui de-a sluji în el Domnului și de a se aduce jertfa cea fără de sânge spre mântuirea sufletelor și spre buna sporire a neamului românesc.

Biserica aceasta a fost ridicată la început din osârda curată a credincioșilor din Albac și după prima ei sfințire a servit trebuințelor lor religioase, ca loc de comunicare cu Dumnezeu, a toată puterea și mângăierea în mijlocul asprei și amarei lor vieți sub stăpânirea nemiloasă a străinilor. În această bisericuță a fost botezat Horea, eroul martir care avea să adune în sufletul lui toată durerea unui neam rob și toată dorința după eliberare; înaintea altarului ei, între fețele supte și chinuite ale Moșilor din sat, cari așteptau dela Dumnezeu ziua mântuirii, s'a lămurit deodată cu înaintarea în vrăstă, misiunea sa cu tot caracterul ei inevitabil. În ea a învățat, din jertfa repetată a Fiului lui Dumnezeu, că fără de jertfă nu se poate face nimic serios pentru scăparea semenilor din suferință, gând care punând stăpânire în încordarea tăcută a ființei sale i-a copit marea hotărâre de a-și arunca și el în cumpănă viața într-o supremă încercare de scăpare a neamului.

Mai târziu locașul acesta plin de dogoarea amintirilor și a răurilor calde ale cucerniciei multor generații, a devenit neîncăpător pentru mulțimea credincioșilor din Albac și a trebuit să se zidească altul. Și atunci această bisericuță, ca toată credința ce o reprezintă s'a prefăcut în simbol mult grăitor pentru neamul românesc și a plecat la loc văzut pentru toată suflarea.

«De aceea ostenit' acum
De multe rele câte-au fost,
Bătrână te-ai pornit la drum
Să-ți dee frații adăpost...»
(Goga)

Fiul lui Ion C. Brătianu a luat-o în brațe și a așezat-o în acest loc de iluminare a conștiinței neamului săvârșind acest lucru în 1907 ca un gest profetic pe linia misiunii sale de pregătitor și înfăptuitor al României mari într-o desăvârșirea operei părintelui său.

Fapta lui are o înaltă semnificație simbolică. El voia, în ființa acestei bisericuțe, s'aducă tot Ardealul într-o hotărâre unei României libere și se gândea să altoiască în sufletul românesc toată concentrarea de voință, de jertfă și de credință puse în slujba idealului de desrobire, pentru ca să potențeze la gradul suprem năzuința lui după înfăptuirea idealului național.

Ionel Brătianu voia să arate prin fapta sa tuturor Românilor, că idealul desrobirii și unirii lor nu se va putea realiza decât prin jertfă, printr-o grea jertfă, asemenea aceleia a lui Horia și să-i pregătească pentru ea. La un timp oarecare după aceea, în războiul de întregire întreg neamul românesc, în frunte cu viteaza lui armată, a arătat că a fost în stare să aducă jertfa cerută.

Azi s'a sfințit din nou această bisericuță în care s'a născut duhul de luptă și de jertfă a lui Horia, această bisericuță-simbol. Facă Domnul ca deodată cu puterea Duhului Sfânt, coborâtă din nou în ea, să se fi coborât și acea realitate de taină care să însuflească celor vor intra în ea același duh de jertfă pentru refacerea hotarelor stîrbite, care l-a insuflat pe Horia. Împlinească și mai departe acest sfânt locaș funcțiunea de simbol, de izvor central de putere pentru tot cuprinsul românesc, de prevestitor al zilelor de libertate definitivă, pentru toți Români. Duhul lui Horia și al Brătienilor, tatăl și fiul, să străjuiască la destinul neamului.

Deschide Doamne ochii întregului neam al meu să vadă puterea jertfei, să vadă binecuvântarea pe care o cobori totdeauna peste un sacrificiu curat, să înțeleagă că numai prin ea se câștigă mântuirea sufletului și înălțarea în duh și putere a neamului. Să mai înțeleagă că drumul spre jertfă nu poate fi aflat decât prin credința în Dumnezeu, prin adunarea cucernică în fața altarului Tău, sub razele de lumină cerească din bisericile Tale. Fă ca această bisericuță să fie căutată cu sârguință, să trăiască în ea același duh de credință aducătoare de putere care a trăit în ea și când se afla pe dealurile Albacului. Amin. —

Clerul și mulțimea a pornit apoi la biserică în care sânt criptele marilor dispăruți. Aici a urmat slujba de pomenire, la sfârșitul căreia a început șirul cuvântărilor de comemorare.

Întâi a cuvântat Înalt Prea Sfințitul mitropolit Nicolae al Ardealului, spunând următoarele:

Cucernică Asistență, — Ne-am întrunit să dăruim un moment de reculegere sufletească amintirii marelui **Ion C. Brătianu**, dela a cărui repausare întru Domnul se împlinesc 50 de ani. Ne cheamă la această datorie puternică lui personalitate și meritele covârșitoare pentru încheierea unei Românie unite și tari, dar ne mână și greutatea zilelor ce trăim. Când apăsarea vremurilor e atât de aspră, când orizontul întunecat pare o continuă amenințare pentru orice nădejde, când, totmai de aceea, se cere o deosebită bărbăție și sfortări extraordinare pentru a răbdi earăși la lumină, e de mare trebuință să ne adunăm la izvoarele întăritoare ale pildelor trecutului, ca să sorbim din ele putere, curaj și capacitate de strădanie neobosită până la realizarea idealurilor noastre naționale.

Iar pilda vieții și activității lui Ion C. Brătianu este cum nu se poate mai potrivită pentru a ne grăi nouă celor de azi despre datoriile noastre și despre ceea ce putem înfăptui, dacă vom pune tot atâta iubire înfocată de neam, tot atâta tenacitate și seriozitate în lucrarea noastră, câtă a pus el.

Ion C. Brătianu face parte ca fruntaș din acea pleiadă providențială de bărbați ai neamului românesc, cari cu o minunată destoinicie și cu o nestrămutată urmărire a unor finte clar formulate, au condus acest neam vreme de o jumătate de secol — într'un timp de răspântie, într'un timp decisiv pentru soarta popoarelor — dela o stare de robie, de desmembrare și de umilință sub raportul politic până la forma de existență a unui stat unit, liber, respectat în afară și capabil să-și întindă la „plinirea vremii”

hotarele în jurul tuturor Românilor ce gemeau sub jugul străin.

Răsărit într'un veac ce se desmorțea sub razele ideii de libertate, Ion C. Brătianu a știut să o pună pe aceasta în slujba idealului de eliberare națională și să capteze starea generoasă de spirit pe care o asemenea idee a creat-o în conștiința Europei, în favorul străduințelor unui neam însetat de a scăpa de sub tirania prea îndelungată a unor stăpâniri cari îi înăbușeau înflorirea puterilor de viață și îl opreau să se înalțe la rostul ce i-l-a hărăzit Dumnezeu și lui pe acest pământ.

Miscarea revoluționară dela 1848, desbaterile atât de patriotice ale divanului **ad hoc** din 1857, cu hotărârile lui de unire a Moldovei și Munteniei într'un singur stat autonom, străduințele ulterioare de consolidare a tânărului stat român prin aducerea Domnitorului Carol I, prin dobândirea independenței în războiul dela 1877 și prin proclamarea Regatului — ca și toate reformele și acțiunile de înnoire socială și de întărire economică și politică, — îl au pe Ion C. Brătianu ca pe cel mai de seamă protagonist.

Consolidarea și organizarea rapidă a acestui stat, sub impulsul unei viguroase gâlgăiri de viață și de mândră conștiință națională, se face în bună parte sub cârma dibace și patriotică a lui Ion C. Brătianu. Niciodată nu s'a simțit cîrînd în cuprinsul sufletului românesc atîta optimism și atîta încredere în viitor, ca într'un adevărat organism tinăr, căruia totul îi stă deschis și îi este posibil.

Prin activitatea lui Ion C. Brătianu și a prietenilor săi, sub sceptrul sobru și înțelept al Regelui Carol I, s'a pus temelia solidă a înfăptuirii visului nostru celui mai scump, unirea tuturor Românilor între granițele aceluiaș stat liber, unire anticipată simbolic de gestul aducerii bisericii lui Horia la Florica, prin marele fiu și realizator deplin al testamentului lui Ion C. Brătianu. Fapta de epopee a românismului din 1916—1918 n'a fost decât concretizarea și încoronarea unei tenziuni care și-a precizat domnia atotstăpânitoare în sufletul românesc și în politica statului român, în epoca ce a început cu anul 1848.

Astăzi vedem o parte din clădirea, ridicată pe temelia pusă de Ion C. Brătianu, și șirbuită. De aceea cu atât mai grăitoare ne este pilda lui. Nouă ne este dat nu numai să-i admirăm munca, ci să i-o și imităm pentru a reînălța în integralitatea lui idealul național urmărit de el.

Pedecile nu sunt azi atât de mari ca cele ce-i stăteau lui împotrivă. El și generația lui aveau să creeze aproape totul dela început. Cu toate simpatiile pe cari le putea întâlni în lumea contemporană, forțele unei mentalități vechi erau încă destul de puternice. Azi noi n'avem decât de refăcut o mică parte din idealul fundamental de viață al neamului nostru. Iar lumea de azi are altă înțelegere față de aspirațiunile naționale și icoana României integrale s'a rotunjit concret, cu toate drepturile și legitimațiile ei, în conștiința omenirii. Ceeace a luat odată ființă reală în lumina soarelui, nu mai poate fi uitat, nu mai poate fi tratat cu aceeași indiferență, cu care putea fi tratat înainte de a fi fost.

Plini de recunoștință față de memoria lui Ion C. Brătianu, ne legăm să ne străduim din toate puterile a fi vrednici de moștenirea spirituală ce ne-a lăsat-o și să urmărim linia indicată de necurmata lui osteneală spre unirea întregului neam într-o țară a lui și numai a lui.

Iar Dumnezeu, care a ajutat neamului nostru prin el, să-i împărtășească cununa cea neperitoare a veșnicei odihne și fericirii, ajutându-ne și nouă celor de azi să vedem silințele noastre pentru ridicarea neamului, încoronate de succes deplin, cum au fost încoronate și ale lui.

Cu această mărturisire și nădejde, aduc omagiul Ardealului marelui Român și bărbat de stat, care a fost Ion C. Brătianu. —

Alte cuvântări au rostit:

P. S. episcop **Ion Bălan** dela Lugoj, în numele bisericii greco-catolice române; dl ministru **Mihai Antonescu**, reprezentând pe Conducătorul statului și guvernul țării; dl **Valer Roman**, în numele fiilor Ardealului, zicând: Oricât de mare ni-ar fi durerea, de aici, dela acest mormânt, noi nu putem pleca, decât cu fruntea ridicată și cu inima plină de convingerea că dreptatea ni se va face; dl **Pan Halipa** a vorbit ca delegat al basarabenilor „statonici în credință, în luptă, în muncă și abnegație, sfidând oboeala și moartea, cum a făcut Ion C. Brătianu”; dnii **Titus Popoviciu** și **Sever Bocu** în numele Banatului; dl **D. Marmeliuc** ca reprezentant al Bucovinei; ear din partea tineretului universitar a vorbit dl **Gh. Teodorescu-Cealac**.

A fost o serbare înălțătoare de inimi în aceste vremuri apăsătoare. Dintre vorbiri remarcăm în deosebi pe cea a dlui Ministru **Mihai Antonescu**, cu aluzii la actualitate, dar vibrând de o caldă simțire românească.

Pe linia magnifică a tradiției noastre

În ziarul „Țara”, ce apare în orașul nostru, zilnic, dl **Grigore Popa**, directorul foil, semnează, în Nr. 23 din 9 Mai un editorial viguros și răscolitor, intitulat: „Biserica și Școala românească din Ardeal”. Plecând dela răsufleta ineptie a dlui Pamfil Șeicaru, — care aduce cu ea aer stătut din grote rău famate și cronicant prevestitor de nenorociri, — că religia ar trebui scoasă sau mult limitată în școala secundară, dl Grigore Popa învie cu baghetă de poet măreția sănătoasă, profund etică și în adâncuri înrădăcinată a Ardealului de mai demult, când Biserica și școala erau o singură realitate, ca și omul întreg crescut în atmosfera ei.

Biserica și școala în loc să fie azi și mai mult despărțite, spre slăbirea amândouora și spre debilitarea și fărâmițarea personalității tânărului, „trebuesc, în actualele împrejurări și mai mult consolidate în duhul tradiției lor de măreție și robuste citorii ale idealului național. Nu știm cum va fi în altă parte, dar în Ardeal — trecutul ne stă dreptă mărturie în această privință — biserica și școala au colaborat în așa măsură, încât e greu să definești rolul fiecăruia în parte... Școala era prelungirea bisericii, iar biserica dădea nimbul învățăturii divine școlii... Scopul suprem era acelaș: idealul unității naționale; credința era aceeaș: duhul fecund și transfigurator al bisericii dreptmăritoare.”

Iar de încheere se spune: Numai prin sporirea orelor de religie, profesorul preot colaborând strâns cu diriginții claselor și cu ceilalți profesori „tânărul devine receptacol al harului dumnezeesc, ziditor de suflete și transfigurator în adâncuri, iar veșnicia neamului este asigurată prin căile de mîrire ale bisericii străbune și dreptcredincioase.”

Avem motive de bucurie îndreptățită când vedem tineri de talentul dlui Grigore Popa apărând temeiurile creștine ale existenței naționale, vădind atîta familiaritate cu preocupările și cu vocabularul de cea mai demnă și autentică substanță creștină și ortodoxă.

Asociația „A. Șaguna”. În 29 I. tr. s'a constituit secția **Timișoara** a Asociației clerului „**Andrei Șaguna**”. La adunarea preoțimii, din eparhia Timișorii, a venit și P. S. episcop eparhial **Vasile**, aflat de asistență. P. S. Sa a implorat darul Domnului nostru Iisus Hristos asupra lucrărilor adunării. În comitetul de conducere a secției sânt aleși: Pr. **Melentie Șora** președinte, Pr. **V. Faur** secretar, Pr. **V. Vlăduceanu** bibliotecar, Pr. **Liviu Surlas** casier. În șirul discuțiilor se decide ridicarea, prin benevola contribuție a preoților, a unui cămin preoțesc în Timișoara și înființarea **fondului de ajutorare reciprocă** a preoților. După încheierea ședinței P. S. episcop **Vasile** s'a întreținut cu preoții prezenți asupra unor probleme importante bisericesti.

Apelul inimos al Ministerului Cultelor

Facem cunoscut următorul apel al Onor. Minister al Cultelor, primit de I. P. S. Sa Arhiepiscopul Nicolae, Mitropolitul Ardealului, privitor la conduita creștinilor în zilele acestea grele. Cetitorii vor găsi într'ansul indemnuri străbătute de profundă dragoste de neam, încredere în Dumnezeu și în Pronia Lui. Cucernicii preoți îl vor citi cu atențiune și vor îngriji ca aceste indemnuri să pătrundă la dreapta înțelegere și orientare a vieții credincioșilor noștri.

I. P. S. Sa răspunzând dlui Ministru I. Sandu, a scris între altele:

„Vă felicităm pentru optimismul sănătos, cu care ne inspirați încredere în viitorul neamului. Biserica Vă aprobă și sprijinește din toate puterile.”

Adresa cu Nr. 23.153/1941 din 28 Aprilie 1941, e următoarea:

Inalt Prea Sfințite,

Omenirea n'a fost niciodată încercată de crize mai acute ca cele ce bântue astăzi pustiitor lumea. Criza morală, criza politică, criza economică, sunt tot atâtia factori cari sfâșie amarnic sufletul omului contemporan. Reliefuluri tari ale acestor crize s'au făcut adânc simțite în toate țările lumii. Bătrâna noastră Europă, sguduită de aproape trei ani de cel mai crunt război al istoriei sale, este greu încercată mai ales de criza economică.

În țara noastră binecuvântată de Dumnezeu cu atâtea bogății naturale, criza economică s'a făcut mai puțin simțită. Aceasta însă nu însemnează că în viitor vom fi puși la adăpostul unor încercări ceva mai severe. Trebuie să ne amintim, că repetatele concentrări, menite să pregătească pe fii neamului pentru ceasul mare al supremelor comandamente naționale, au consumat mult din stocurile noastre de rezervă și mai ales din stocurile de carne. Apoi lipsa brașelor de lucru, cauzată de aceleași concentrări, a scăzut simțitor producția; ear anul trecut puțin roditor a contribuit și el în mare măsură la diminuarea rezervelor noastre obișnuite.

Date fiind aceste împrejurări cu totul excepționale, pentru a evita o epocă de mai acută criză economică, ce pare că se profilează pe orizontul vieții noastre naționale, tuturor ni se cere, ca un imperativ suprem al ceasului de față, să ne impunem cu hotărâre o mai mare cumpănare în consumul nostru zilnic, o viață mai sobră, o ținută mai cumpănită.

Bisericile naționale, cari în tot trecutul lor s'au identificat fințial cu durerile și bucuriile poporului nostru dreptcredincios, fiind prezente la toate răscrucile hotărâtoare ale istoriei sale, sfătuindu-l, îndrumându-l, sau mângâindu-l sunt chemate și astăzi, ca instituții de temelie ale neamului, să stea alături de poporul nostru, îndemnându-l să înfrunte cu voioșie tradițională a străbunilor noștri, eventuala criză economică ce ne-ar putea încerca, dar care cu siguranță va fi de scurtă durată, și ferindu-i de apele turburi ale defetismului disolvant și al desnădejdiei pulverizatoare de credință în mai bine.

Poporul nostru trebuie să fie încredințat, că dacă Dumnezeu ne-a păstrat 2000 de ani, întregi ca fință și structură națională, împotriva tuturor vijorișelor uragane ale istoriei noastre, cu certitudine n'a făcut-o aceasta pentru a ne pierde astăzi, ci pentru că are anumite planuri dumnezeiești cu noi, în concertul popoarelor europene.

Cu această credință nestrămutată în suflet, poporul nostru va fi destul de tare pentru a înfrunta vitregiile oricăror vremuri.

Primiți, Vă rugăm, Inalt Prea Sfințite, asigurarea înaltei noastre considerățiuni.

ION SANDU, ministru.

Ion C. Brătianu și Biserica

La 4 Mai c. când s'au împlinit 50 de ani dela moartea marelui bărbat de stat Ion C. Brătianu, s'a făcut un pios pelerisaj, din toate unghiurile țării, la casa istorică dela Florica, pentru a aduce omagii neuitatului dispărut, de a cărui nume sânt legate actele mari, politice și naționale, din epoca renașterii României.

Cu prilejul acestei comemorări, câți și ziare au spicuit prețioase cugetări din cuprinzătoarele discursuri, ținute la diferitele ocazii, în cursul anilor de Ion C. Brătianu.

În legătură cu biserica, credința și naționalitatea, Brătianu grăise astfel:

„La noi, ca și în toată lumea, religiunea joacă un rol foarte mare. Naționalitatea noastră, ca și a grecilor, a sârbilor, a bulgarilor și a tuturor popoarelor, în fine, care sânt de această religiune ortodoxă, și-a găsit scăparea lor numai în unirea lor cu biserica de aproape 800 ani încoace. Prin această strânsă unire s'a scăpat naționalitatea voim să urmăim a fi ortodocși, însă cu biserica noastră, în casa noastră, cu clerul nostru român, care a fost totdeauna în capul poporului, în lupta pentru naționalitate” (1869).

Cuvinte rostite de Brătianu, în cameră sau în senat, în anii 1877 și 1881:

„Dacă voim să ridicăm biserica noastră, trebuie ca mai întâi să ridicăm clerul, ca să poată avea acel grad de lumină ce trebuie să-l aibă; prin urmare este de neapărată trebuință ca și instrucțiunea superioară a clerului să fie îmbunătățită.”

„... Pot dovedi că biserica n'a periclitat, din contră, când biserica n'a avut înamici, a decăzut, clerul a adormit atunci, luminile s'au răspândit mai puțin; când a fost atacată, clerul s'a îngrijit și s'a pus prin amvon în public, și prin tot locul a luptat ca să nu se lase ca acele idei vătămătoare să se împrăstie și să surpe biserica și a ieșit triumfătoare...”

„Biserica a fost totdeauna în România o instituție eminentamente națională; trebuie să-i păstrăm acel caracter; este una din pietrele unghiulare ale naționalității noastre; trebuie să facem ca biserica română să fie la înălțimea sa.”

„Telegraful Român” la moartea lui I. C. Brătianu

În numărul său din 7 Mai 1891, în fruntea foii, precum și în numerele următoare, *Telegraful Român* a tălmăcit profunda durere a neamului la știrea tristă a morții „Cetățeanului celui mai de frunte” al țării. Ziarul spunea:

„Ochii tuturor românilor sânt aținuți azi spre Florica, acolo unde zace în tăcere și liniște acela care... din anii junetei, până la adânci bătrânețe, nu s'a cugetat la nimic mai mult, ca la poporul din care s'a născut și la fericierea și ridicarea lui... Avii epocali din viața marelui bărbat cad pe timpul când, în calitate de consilier al tronului, a luat parte la tratatul dela Livadia în 1876 și în consecință la războiul rusoturc, în care tinera armată română a luat botezul de sânge. Deplângem și ne asociăm și noi la ceice varsă lacrimi pentru omul, al cărui nume, ca o poveste legendară, va străbate, din generațiune în generațiune, până la cea din urmă colibă românească, vestind că în sufletul lui nici o vibrațiune n'a fost mai puternică, decât sentimentul pentru înălțarea țării și a neamului românesc.”

„... Istoria țării, în fazele ei de desvoltare, este strâns legată de numele lui Ion C. Brătianu.”

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Reapare „Luceafărul”

O numeroasă grupare de scriitori ardeleni a pus la cale reapariția la Sibiu a fostei reviste a lui Octavian Goga, „Luceafărul”. Comitetul de redacție este format din dlui Victor Papilian, Grigore Popa și Olimpiu Boitós. Din primele două numere, apărute până acum, se desprinde orientarea sănătoasă, în duh ardelean, a reînvierei reviste. Ea stă pe aceleași temeuri spirituale, militează pentru aceleași idealuri naționale, pe cari a stat și pentru cari a militat și sub conducerea lui Octavian Goga, deoarece, din nefericire, împrejurările de atunci au revenit și ele. Din primul număr, de pe Aprilie, semnalăm articolul dlui Grigore Popa: „Semnificația Luceafărului”, iar din al doilea, de pe Mai, pe al Păr. D. Stăniloae: „Creștinism și tradiție în viața națională” și pe al dlui prof. Victor Papilian: „Misiunea ocrotitoare a Bisericii naționale”.

Ultimul este o mărturisire arzătoare și densă de credință privind rolul capital al Bisericii întru conservarea neamului în pofida tuturor împrejurărilor defavorabile. Reținem câteva propoziții memorabile: „Care este puterea capabilă să ocrotească o societate silnic degradată, o societate deposestată de toate drepturile și posibilitățile ei, o societate redusă numai la virtualitățile ei native?”

Care este puterea în stare să dea amorului o formă, agregatului fizic, și staticului dinamism?

Care este puterea în stare să mențină, peste strămbătatea frunțurilor și în pofida lor, acea arhitectură spirituală, care este națiunea?

Care este puterea capabilă să restaureze acea unitate spirituală, vrajă simbolică și temei de adevăr, între toate sufletele românești?

Răspundem fără nici un ocol: Biserica națională...

Biserica națională ne-a ocrotit strămoșii în veacurile de plămădire ale poporului nostru. Biserica națională a asigurat acea comuniune spirituală între Românii din Ardeal și cei din Moldova și Țara Românească, încă din sec. al XIV-lea...

Azi, Biserica nu face decât să-și continue misiunea ocrotitoare. Ea singură poate asigura intactă zestrea strămoșească: limba, sângele și credința. Nu știm în ce măsură va continua opresiunea de azi, nu știm în ce măsură intelectuali noștri își vor putea îndeplini, dincolo de granițele actuale, rolul de conducători spirituali ai grupelor. Exemplele dinaintea ochilor nu îndrituiesc să fim prea optimiști. Biserica națională are însă puteri supra-omenești, căci faptul istoric are durată de clipă, iar peisagiul geografic se măsoară după vremelnicia hărților. Numai biserica — prin veșnicia ei — se găsește deasupra istoriei, iar în întindere s'a suprapus și se va suprapune de-a pururi neamului românesc.”

Admirabile rânduri și pline de adevăr. Dar trebuie să adăugăm atât: toate acestea le îndeplinește Biserica numai fiind dată premisa gândită de autor: unitatea Bisericii românești, ca singura realitate ce mai unește neamul de pretutindeni. Sau cel puțin persistența Bisericii unite cât mai intim pe lângă zestrea ortodoxă a sufletului popular: limba lui, obiceiurile lui etc. Cu cât păstrează Biserica unită mai mult din ceea ce e ortodox, cu atât contribuie mai important la conservarea neamului românesc și cu cât își însușește mai multe elemente catolice, cu atât primejduiește mai mult ființa neamului.

A apărut noua ediție îmbogățită a „Cărții de rugăciuni”, pentru ostași și pentru popor. Cele două cuvinte pentru cititori ale I. P. S. Sale întăresc inimile și nădejile cu duhul lor de mare încredere în destinul neamului. Costul e numai 6 lei, Cucernicii preoți le pot comanda la P. V. Cons. Arhiepiscopesc.

Aviz

Se aduce la cunoștința celor interesați că On. Minister al Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor, în urma deselor stăruințe depuse de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae și Consiliul arhiepiscopesc din Sibiu, a luat în bugetul statului pe anul 1941/42 un număr de încă 40 cântăreți bisericești, absolvenți ai școlii dela Sibiu. Numărul total al cântăreților bisericești cu diplomă dela Sibiu luați în bugetul statului se urcă acum la 70.

Totodată se aduce la cunoștință că salariul cântăreților bisericești din parohiile rurale s'a urcat la 1000 lei lunar. La suma aceasta se mai adaugă ajutorul familial, precum și sporul după gradațiile de vechime. Deci cântăreții bisericești luați în bugetul statului să nu uite a cere prin Consiliul arhiepiscopesc din Sibiu recunoașterea și plățirea acestor drepturi ale lor.

În cele 40 posturi noi vor fi trecuți în primul rând absolvenții cei mai vechi ai școlii noastre, cari au serviciul militar satisfăcut. Cei interesați își vor înainta de urgență cererile, însoțite de copia diplomei de cântăreți bisericesc, Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

Hrană pentru sufletele fraților de peste graniță

La Cluj se desfășoară, sub neastămpărul iubirii de popor a P. S. Episcop Nicolae o frumoasă activitate de întărire și luminare a sufletelor fraților desfăcuți dela trupul Țării. Iată ne vine acum o „Viață a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, povestită pe înțelesul tuturor”, de harnicul colaborator al P. S. Sale, rectorul Academiei teologice din Cluj, Dr. L. G. Munteanu.

De când ne trebuia nouă o astfel de povestire a vieții Mântuitorului, pentru popor? De câte scâlcieri sectare n'ar fi fost cruțat sufletul lui, având într-o astfel de povestire și o dreaptă tălmăcire a Sfintei Scripturi. A trebuit să vină timpurile de stăpânire străină, cari să ne arate, după prăbușirea atâtor turnuri babilonice de preocupări culturale artificiale și stricacioase, necesitățile esențiale ale sufletului românesc, cari trebuie să stea permanent la temelia oricăror strădăniilor spirituale naționale.

Cartea aceasta e binevenită nu numai fraților înstrăinați, ci tuturor Românilor.

Dar câtă mângâiere și întărire le va pricinui mai ales acelora. Și ce rol important va avea în a întreține în inima lor dragostea de slovă și de graiu românesc.

Duioase sunt cuvintele de introducere ale Păr. Munteanu: „Pătruns de aceste gânduri, cred că îmi împlinesc o datorie creștinească și românească, dând poporului nostru în suferință hrana care să-l apropie de Dumnezeu, să-l mângâie și să-l întărească în nădejdea păcii drepte și apropiate a vieții liniștite și plină de bucurii.”

Cartea cuprinde în peste 300 pagini de formal octav povestirea în graiu ușor și în tălmăcire înțeleaptă a vieții Mântuitorului, cu bogate texte din Evangheliile și cu ilustrații. Aproape fiecare din cele vreo 130 capitole poate să formeze singur o predică pentru preot. Sunt explicate pe rând toate pildele, ca și toate sentințele mai greu de înțeles ale Mântuitorului.

Volumeșul va avea o mare trecere, suntem siguri. Ar fi bine să se găsească modalitatea desfacerii și în librăriile eparhiale din Țară. Costă 250 pengö, deci vreo 75 lei.

D. S.

Citiți, sprijiniți și respândiți ziarul

Telegraful Român

Sărbătoarea de 10 Mai

Zi de lumină în istoria neamului, zi grea de momente mari și decisive în destinele românești, ea este o sărbătoare dătătoare de optimism și de încredere. Cu admirație și recunoștință ne îndreptăm gândurile spre regele Carol I și spre toată acea pleiadă de mari bărbați ai neamului, cari în împrejurările extrem de grele, au știut cărmui corabia românismului spre limanul libertății și al demnității naționale.

Pildă să ne fie vrednică și înțelepciunea lor, iubirea lor înfocată de neam, ridicată mai presus de orice preocupare, de orice temere.

Pe urmele lor să pășim și Dumnezeu va fi cu noi.

INFORMAȚIUNI

La aniversarea zilei de naștere a M. Sale Reginei Elena, dl general Ion Antonescu, conducătorul statului, a trimis telegrame omagiale aiât M. Sale Regelui, cât și M. Sale Reginei Elena, exprimându-i simțăminte de admirare, credință și iubire ce i le păstrează în treaga țară.

După dorința Suveranului, ziua Augustei Sale Mame va fi sărbătorită oficial la 21 Mai, în ziua Sf. Imp. Constantin și Elena.

Vizitarea filialelor. Dna Alexandra Gr. Cantacuzino, președinta Societății ortodoxe naționale a femeilor române, a vizitat, zilele trecute, filialele societății din Sibiu, Turda ș. a. orașe. La Sibiu a făcut o vizită I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae la reședință, precum și căminului mamei ortodoxe Sibiu-Cluj. A prezidat comitetul de conducere a filialei sibiene în locuința dnei A. Măcelar, președinta secției locale. S'a discutat, cu acest prilej, activitatea filialei, organizarea Zilei Mamei (18 Mai), misiunea societății în slujba bisericii etc.

Adnotare. Din nebagare de seamă s'a omis în numărul trecut al foii noastre să se culeagă semnătura reportajului despre „Pelerinajul dela Mănăstirea Brâncoveanu”, care este a Păr. prof. dela Academia teologică, Diacon Petru Gherman.

Act de mulțămire. Credincioșii suburbei Brașov-Dârste aduc mulțămirea dlui Dr. Ioan Voina, proprietarul fabricii de ciocolată Alexe Popovici, pentru ofranda săvârșită pe altarul sfintei noastre biserici, dăruindu-i suma de Lei 20.000 (douăzeci de mii). — Pr. Nic. Bârsan.

Patriarhul Gavriilo al sârbilor a fost arestat, de trupele germane, în mănăstirea Ostrog, unde se refugiase dinaintea înaintării acestor trupe.

Numărul românilor de peste hotare este, — conform unei statistice publicate de revista *Timocul*, — de 6.166.530 suflete. Românii de peste hotare se repartizează astfel: Ungaria 1.404.898, Rusia 3.062.509, Sârbia 637.123, Bulgaria 289.000, Albania 120.000, Istria (Italia) 3000, America 500.000, — de români, toți cu nădejdea în zile mai bune și în credința neînrântă că dreptatea noastră va ieși biruitoare.

Era vremea. Numele imposibil de „Diclosanmartin” al orașului din județul Târnava Mică, a fost, în sfârșit, schimbat în nume de Târnăveni.

STIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 11 Maiu 1941, va predica părintele P. Curea.

CĂRȚI ȘI REVISTE

O viață de luptă, suferință și nădejde, însemnări biografice, de E. Hodoș, Sibiu, Tip. Vestemaneu, 1941. — Un volum de 152 pg. Lei 50. De vânzare la: Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Conferință preoțească. — Preoțimea ortodoxă română din tractul Mediaș s'a întrunit în conferință de primăvară, în 26 Martie 1941, în orașul Mediaș. După ce s'a slujit sfânta utrenie, a urmat mărturisirea preoților și a mai multor credincioși din Mediaș. Înainte de mărturisire părintele I. Tele-Copșa a rostit meditația, având ca text: „Adu-ți aminte de unde ai căzut și te căiește” (Apc. 2, 5).

Apoi s'a slujit vecernia și sfânta liturghie mai înainte sfântă, de către părintele protopop Ioan Crăciun, înconjurat de un sobor de preoți, Meditația înainte de împărtășire a fost citită de către părintele Ioan Turcu-Tapu, având ca text: „Voi prietenii mei sunteți, de veți face câte Vă poruncesc”, (Ioan 15, 14).

Dela sfânta biserică preoțimea trecând la sediul protopopesc, părintele protopop, într-o frumoasă cuvântare, arată evenimentele mai importante din viața neamului și a sfintei noastre biserici, precum și felul cum trebuie să lucreze preoții pentru a obține rezultate bune.

Secretar al despărțământului Mediaș e ales părintele M. Maier.

Trecându-se la ordinea de zi, s'au discutat meditațiile rostite în sfânta biserică, fiind declarate ambele pe deplin reușite.

Părintele Ioan Dordea, Păr. Ieronim Morariu și Păr. M. Maier au făcut rapoarte despre activitatea cercurilor religioase din anul 1940.

Preoții: Amos Basarab și Ilarie Căpălean au citit tema: „Inițiative de organizare pentru promovarea vieții religioase, culturale în cuprinsul despărțământului”.

Ambele lucrări au fost declarate pe deplin reușite.

Luându-se în discuție broșura „Mie a vieții este Hristos”, citesc darea de seamă Păr. protopop Ioan Crăciun și Păr. M. Maier.

Preoțimea își exprimă mulțumirea sufletească față de înțeleptul ei conducător, înalt Prea Sfinția Sa Nicolae, care trimite hrană duhovnicească necesară pentru înțărirea sufletească în propovăduirea Evangheliei lui Iisus Hristos, tocmai la timpul potrivit.

Apoi părintele protopop Ioan Crăciun aduce la cunoștință că, în urma pensionării Păr. D. Filimon din Dârlos și morții Păr. T. Holerga-Axente Sever, sânt vacante două locuri în adunarea protopopească și roagă preoțimea să aleagă alți doi membri.

Au fost aleși: Păr. Nicolae Bălăban și Miron Maier, — aleși, de către adunarea protopopească, și în scaunul protopopesc. — Pr. M. M.

Poșta redacției

Dlui A. M. în T.

Cu privire la întrebarea ce ne puneți aveți toată dreptatea. Preotul potrivit tradiției și disciplinei bisericești are să poartă trădă potrivită, care este un decor ce ridică prestigiul preoților și reverențele prescrise ca haină preoțească. E adevărat că nu barba și haina face pe om, dar tot atât de adevărat este, că preoții cari în demnitatea lor și la tagma lor și prin exterior și prin felul de purtare și prezentare se vor arăta înaintea oamenilor ca făcând parte dintre cei aleși a fi slujitori la altarul Domnului. Purtarea bărbii și a hainei preoțești ferește pe preot dela multe lucruri nepotrivite, căci ele îl fac să-și dea seama de misiunea ce o are în mijlocul societății și că ce este permis unui laic nu-i este și lui permis.

Din informațiile ce le definim aflăm, că forurile superioare bisericești vor aplica sancțiuni tuturor preoților cari nu respectă aceste norme.

Pr. I. T. M. Conf. din Sighișoara apare în numărul viitor.

Concurs

Consiliul parohial ortodox român din Orăștie dă în lucrare continuarea picturii la biserică nou zidită din Orăștie.

Domnii pictori autorizați, cari se interesează de această lucrare sânt, poțiti a-și înainta oferte cu deviz.

Condițiunile, și orice alte informațiuni, asupra lucrării, se pot afla la oficiul parohial ortodox român din Orăștie.

Termenul ultim pentru înaintarea ofertelor este ziua de 20 Mai a. c.

Orăștie, la 3 Mai 1941.

p. Consiliul parohial:

Pr. Iosif Vințan
adm. paroh

(34) 1—1

Nr. 135/1941

(31) 1—3

Publicație de licitație

Parohia ortodoxă română din Araci, județul Brașov, dă în licitație publică în ziua de 9 Iunie 1941, ora 2 p. m. cu oferte închise, în localul casei culturale, edificarea bisericii ortodoxe române, conform planului și devizului estimativ, precum și condițiunilor din carnetul de sarcini.

Ofertele se vor face pentru o parte din lucrările cuprinse în devizul estimativ, anume: lucrările de fundație, zidărie și acoperiș, în valoare de 1.500.000 lei.

Participanții la licitație vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5% din valoarea devizului estimativ al lucrărilor ce se vor licita, în numerar sau efecte publice.

Nu vor fi admiși la licitație decât antreprenori diplomați și specialiști în lucrări de biserică.

Planul, devizul și caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial din Araci, județul Brșșov.

În caz că licitația nu va avea rezultatul dorit, această licitație se va face prin bună învoială în aceeași zi sau o nouă dată fixată fără a mai publica o nouă licitație. Araci, la 1 Mai 1941.

Oficiul parohial:

Silviu Josan, paroh

Nr. 270/1941

(33) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Răchita, cu filia **Strungari**, din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul de paroh, dela stat.
2. Un dublu decaltru porumb sfărmit dela fiecare casă.
3. Una zi de lucru dela fiecare casă.
4. Veniturile stolare obișnuite în parohie.
5. Casă parohială după moartea C. Pr. pensionat Ioan Ghișă, (Casa parohială este donată parohiei de către Pr. I. Ghișă, care și-a rezervat uzufructul).

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiunea P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni. Sebeș-Alba, 28 Aprilie 1941.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană
protopop

(27) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III a Dacia (Ștena), cu filia **Viscri**, protopopiatul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Tel. Român.

Venitele sânt:

1. Salarul de stat.
2. Locuință parohială (în casă țărănească, ce necesită transformări și reparații).
3. Sesiunea parohială de 7½ jugăre din materă, și circa 7 jug. fânaț și pășune din filie.
4. Bir preoțesc (câte 40 litri cereale, 20 l. porumb, 20 l. ovăș, dela fiecare familie din materă și filie.)
5. Stola, după tariful tractual.
6. Lemne de foc dela comuna politică, tăiatul și transportul privind pe preot.

Concurenții, având la acte încuviințarea P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, cu avizul oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie, pentru cunoștință cu poporul.

Alex. Brotea
protopop

AVIZ

Banca Centrală pentru industrie și comerț s. a., Filiala Sibiu,

Acordă

împrumuturi cambiale, ipotecare, curent, pe lombard cu 7% netto

Primește

depuneri spre fructificare la vedere cu 3% netto, la termen cu 4% netto,

Remite

bani și face incasso prin filialele-surori din București, strada Ion Ghica 2, și din orașele Alba-Iulia, Hațeg, Turda.

Pentru teritoriile cedate procură informațiuni prin filialele-surori din Cluj și Bistrița.

(29) 2—2

Nr. 6845/1941

Publicație de arendă

Se arendează pe timp de 5 ani, dela 1 Ianuarie 1942 până la 1 Ianuarie 1947, pământurile cari formează sesiunea mitropolitană din Sibiu, și anume:

1. 220 jugăre într'un complex, din care 190 jugăre arător și 30 jugăre fânaț, toate de prima calitate situate pe hotarul comunei Drașov, județul Sibiu, la 4 km depărtare de gara Cunța,

2. 127 jugăre arător într'un complex de prima calitate, pe hotarul comunei Galata de jos, județul Alba, la 5 km depărtare de gara Coșlar.

La fiecare din cele 2 moșii de mai sus, arendașul cel nou va putea lua în primire încă la 1 August 1941 câte 50 jugăre pentru a le însămânța cu grâu de toamnă.

Ofertele timbrate în regulă se vor înainta până la 31 Mai 1941 inclusiv Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, în Sibiu strada Mitropoliei Nr. 32.

Oferta arendei se va face în grâu pe jugăre.

Arenda se va achita în 2 rate anuale și anume: la 1 Mai și la 1 Septembrie după prețul grâului de pe piața Sibiului la datele respective ale fiecărui an.

Arendatorul este obligat a depune garanție în bani în valoarea arendei pe un an, care va rămânea până la expirarea contractului.

Informațiuni se pot lua dela Arhiepiscopia ortodoxă română din Sibiu.

Cucericii preoți sunt rugați a atrage atențiunea celor interesați asupra acestor publicațiuni.

Sibiu la 1 Mai 1941.

Arhiepiscopia ortodoxă
română Sibiu

Nr. 203/1941

(30) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Dobârca, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Tel. Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Chirie pentru locuință, în suma de Lei 600 lunar, care se pot majora în raport cu chiriea ce se plătește.
3. Sesiune parohială: 12 jugăre pă-mânt arător și fânaț.
4. Un teren pentru zarzavat, lăsat prin dispoziție testamentară.
5. Folosirea grădinii din jurul bisericii.
6. Venitele stolare statorite în protopopiat.

7. Un stânjîn lemne de foc, tăiate și aduse acasă, — până când se dau lemne din partea comunei politice.

Cererile de concurs, însoțite de autorizația de candidare a P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc și de actele prevăzute în Regulamentul pentru parohii, se vor înainta în termenul fixat, oficiului protopopesc ortodox român Mercurea.

Concurenții se vor prezenta în parohie, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, într-o zi de Duminecă sau sărbătoare, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox român Mercurea, în înțelegere cu consiliul parohial.

Pr. Dumitru Ciuchendea
adm. protopopesc